

Ese de doue ori in septemana

Joi-a si Domine ca.

Pretiul pentru Austria

pre anu intregu . . . 10 fl. v. a.

„ jumetate de anu . . . 5 fl. v. a.

„ trei lune . . . 3 fl. v. a.

Pentru Romanii si Strainetate

pre anu intregu . . . 14 fl. v. a.

„ jumetate . . . 7 fl. v. a.

„ trei lune . . . 3 fl. 50 cr.

CONCORDIA.

DIURNALU POLITICU SI LITERARIU.

REVISTA POLITICA.

Pest'a, 23. faur., 7. mart. 1866.

Desbăterile a supr'a proiectului de adresa in siedint'a d'in 1. martiu a corpului legislativu alu Franciei s'au destinsu prin innaltimea discussiunii si prin elocint'a oratorilor. Eminentele Juliu Favre, alu carui-a talentu se immaresce tote dilele si care cascigâ unu sucesu legitimu in desbăterile a supr'a rupturei tratatului inchiatu la 1843, cu Anglia, in privint'a estradiunii imprumutate a criminalistilor, acum de nou prin cuventarea sa a supr'a cestiunii romane se intreou pre sîne insu-si, precum dicu diurnalele francesci, si fece prea adanca sensatiune chiaru si a supr'a membrilor majorităti, partenitor ai poterii temporarie. In siedint'a d'in 2. l. c. cestiunea Mesicului fu la ordenea dilei, dar nu fu esaminata, fiindca ministrul de statu ceru amanarea ei pentru cuventul c'guvernului mesicanu nu ar fi primitu inca, din lips'a tempului, neci n'a potutu esaminu impar tesirile guvernului francesci. S'a ocupatu apoi camer'a de paragraffi Adresei privitor la referintele Franciei cu osebite poteri straine. Juliu Favre si Thiers cerura ca Francia s'e urmedie intru afacerile Germaniei o politica mai acen tuata condamnandu tacerea a supr'a acestui punctu in proiectulu de Adresa. — Unu amendamentu facutu in favorea biete Polonie fu respinsu.

Guvernul ponteficiu detiene in prinsorile sale vre o 20 de patrioti (italieni) d'in vechiele sale provincie si vinovati in ochii lui de a fi favorisatu anesfunea loru c'atra Itali'a. Acesta pedepsirea prolungita pentru o causa scumpa toturor Italienilor face firesce mare inversiunare si incurcatura guvernului de Florint'a, care mai de multe ori fece pasi, prin mediulocirea Franciei, pentru liberarea acestor prinsi, inse fâra de sucesu, c'ee s. scaunu opune c'ere riloru o respingere absoluta.

„Gazeta de Coloni'a“ scrie despre mi scamentul ce facu poterile secundarie a le Germaniei pentru ca s' se admite la conferint'a ce se va tien' pentru afacerile Romaniei, unu representante alu D'etei federali. Guvernele aceste nemiesci sperdia c' conferint'a adhoc va lu' caracteru de unu congresu pentru politica generale si cestiunea ducatelor de schleswig-holstein pusa in naintea acestui areopagu, in locu de a fi lasata eschisivu la bunu-placul celor doue mari poteri nemiesci, s'ar asiedia sub protectiunea dreptului publicu europeanu.

In adres'a presentata Regelui Prussiei prin 57 membri ai casei boeresci, Monarcu e fericitu pentru ca au manatienutu dreptele pretensiuni a le Prussiei cuprinse in tratatulu de Gastein. Adres'a dechiaru apoi c' aliant'a austro-prussiana imp'edeca tota intrevenirea (amesteculu) straina si paralisia pre dusmanii d'in lainstru. Dupa ce critica in termini energiosi portarea casei deputatilor care vru a-si arogă autoritatea suverana, Adres'a se inchia esti modu: „M. Ta ai primitu sabiea de la D'dieu pentru a pedepsf pre cei culpabili. Noi juruim serbatoresce a sprigini pre M. Ta in lupta si d'in tote poterile nostre.“ Boerii remanu totu boieri cu idei marginite despre suveranitate si libertatile publice, dar trecu pere, trecu mere, si acesti boeri reactiunari se voru capacita a posteriori la tempulu seu, care de si intardia nu ramane inse in veci.

Presedintele consiliului de ministri alu Ispaniei au dechiaratu c' starea de asediu se va sustine in tiera pana candu leniscea turbu rata prin incercările lui Primu va fi deplinu reasediata si pana ce partit'a progresista va inceta de a conspira. Unu terminu c'atu se poate vagu. Ar fi mai bine daca guvernul ar staru a delaturâ causele conspiratiunilor atâtu de dese in acesta frumosa, dar nefericita tiera.

Revolutiunea d'in 23. faur in Bucuresei.

(Urmare.)

„Cu dorere avemu s' constatâmu c' guvernul s'au aretatu prea putieni serulosu intru intrebuintiareea banilor publici si cu putieni respectu c'atra legile financiarie si c' financiele tierei mai vertosu in anii d'in urma mergu de ce in ce spre ruina. Lefele deregulatorilor nu se platescu regulatu, bonurile (hartiele) statului perdu d'in valore si imprumuturile se facu cu interese (c'omete) oneroase. Detorile s'au urcatu la sume insemnate, do vada apriata c' avutie publica scade. Fatia cu asta situatiune, detorinti'a guvernului era de a urmâ indata unu sistem de administratiune care tintesce a imputin' si nu a immulti greutatile in cari se afla vistierl'a statului. In locu de a face acest'a guvernului au urmatu unu sistem ce compromite pentru totu deaun'a financiele tierei si credetulu nostru publicu.“ Dupa ce se insira sume de bani d'flapidati prin guvern se adauge si furatur'a functiunilor publici cu despretiul legii de contabilitate relativ la responsabilitatea agintilor fiscului. Guvernul s'a marginuit la destitu'ri simple in locu de a pre tind desdaunare ce statulu are dreptu a rechiam' de la agintii culpabili.

Legile electorale inca se dicu a fi fostu denaturate atâtu in sp'letulu c'atu si in liter'loru. Sub pretestu de a conduce al'gerile guvernul le au suprimatu in fapta. De exemplu se aducu al'gerile municipali in capitalea României in tempurile mai d'in urma. Guvernul a compusu singuru comisfunile electoralni si a confirmatu ca membri ai consiliului municipal persoane cari avea functiuni salarizate, in modu contrariu articolului 49 a legii comunali.

Legile nu lipsescu, ceea ce lipsesc e executarea fidele si stavilitatea loru. Se imputa guvernului a nu fi facutu nemica neci pentru innaintarea comerciului, industriei, si a lucrariilor publice, de comunicatiune, etc.

Cestiunea monastirilor inchinate se deslegase prin natiunea romana amesuratu autonomie sale (in Adunarea de 22. decembrie, 1862). Daca ea mai face obiectul deliberatiunilor intre marile poteri garanti, ac'est'a, trebuie s' sperâmu c', nu potu fi decat' pentru a consacra inca odata, amesuratu conventiunii de Paris, autonomie nostra recognoscuta prin acele-si poteri, si principiul de neintrevire d'in partea altor poteri straine intru exercitiul acestei autonomie.

Ca Romani, am fostu falosi de sentieminte exprese in serisorea ce ai adresatu ministrului Portei sublimi, si cu atâtu mai multu c' acele sentieminte, cuprinse intr'unu actu necontrasemnatu prin ministri, sunt expresiunea personale a Innaltimei Tale.“

„Ca Romani, nu potu decat' a-ti desco perl recunoscint'a nostra pentru perseverant'a in. Tale intru abnegatiunea ce ai manifestat u natiunii si Europei d'in momentulu suirei pre tronu.“ (Alusune la dechiararea Principelui C. de a se lapeda de tronu cerendu ac'est'a inter resul Romaniei, si c' elu socotfa coron'a ca unu depositu sacru.) etc. etc.

Acestu contr'a proiectu de Adresa, d'in care impartesim in estratu, cele insirate, fu respinsu precum se dice prin unel'tile guvernului, dar numai de abi'e cu o majoritate de *siepte voturi*. Dar ac'est'a au fostu o trista invingere, dupa cum au dovedit' urmarile cele funeste, cari le cunoscemui acum toti.

In nr. v. vomu impartesi cuprinsulu bro siurei a dou'a, carea e scrisa d'in punctu de vedere politecu mai innaltu, potu dice europeanu, prin urmare e de o insemnate si mai mare. La capetu apoi fatia cu tote invinuirile ce se arunca numai singuru in c'are'a lui Cus'a, vomu adauge si reflesfunile nostre.

Prenumeratuna se face la Tipografia Trattner-Carolianu in strata domnesca Nr. 2, era corespondintele la Redactiunea diurnalului S trata „Scol'a Reale“ Nr. 6, unde sunt a se adresâ tote scrisorile c' pri vescu administratiunea, spedirena, etc. Scrisori nefrancale si corespondintie anonime nu se primesc. Scriptele nepublicate se voru arde.

Pentru insertiunea publicatiunilor au a se responde 10. crucei de linia. — Pretiul timbrului imp. reg. a 30 cr. pentru una publicare, e a se transmite deodata cu insertiunea, altintre nu se primesc. Unu nru singuratu costă 10 cr. v. a.

Diet'a Ungariei.

Siedint'a publ. a casei repr. d'in 3. mart.

Pres. si notarii ordenari.

Se cetesce unu proiectu susternutu casei prin 30 de deputati pentru esaminarea regulaminteloru casei.

Stefanu Perchez propune, ca la siedintele comisfuni despre afacerile comuni s' pota fi de fatia toti membrii casei, si presidele comisfuni s' face totudeun'a cunoscutu tempulu siedintielor comisfuni.

Se culegu de la totu membrulu deosebi voturile pentru membrii comisfuni despre afacerile comuni.

Sosindu pre'naltulu rescriptu reg. adusu de notariulu casei de susu, Szlávy pre la 1/2 ora, se ceti prin notariulu V. Tóth, care dupa ace'a lu-duse in persona la cas'a de susu, unde asemine se ceti totu in ace'a-si di.

In fine se otari, ca pre'naltulu rescriptu se se tiparesca si impartiesca intre deputati.

Siedint'a publ. a casei repr. d'in 5. mart.

Presedintele ordenariu, Protoc. lu-duce. Mil. Dimitrievits, pe vorbitori i-insemna Vilhelmu Tóth.

Dupa autentificarea protocolui siedintei trecute se reportedia sosirea credintiunelor mai multor ablegati, predandu-se comisfuni verificatorie.

Alegatorii cercului de al'gerie Ceica (cotulu Bihariei) susternu una petitiune contra procedurei nelegali a comitetului central, care amanâ al'gerea in 3 ronduri far' de neci una causa, cerendu a se ordenâ al'gerea c'atu mai curundu. Se predâ comisfuni petitiunarie. Totu acelei-a-si comisfuni se dede si o alta petitiune a deputatului V. Tóth, despre restituirea speselor facute inca in 1861 eu oca siunea investigatiunei in cerculu Zsolna comitatulu Trencsén.

Se cetesce reportulu despre resultatulu membrilor comisfuni, care e a se incredintâ cu prelucrarea proiectului despre afacerile comuni.

Au votat de toti 252 (pana acum'a suntu verificati 338 de deputati, si asi'e 86 nu votara.) In urm'a acestei votari de membrii comisfuni susamintite s'au alesu urmatorii:

1. Franciscu Deák cu 244; 2. c. Iuliu Andrassy cu 242; 3. Colomanu Ghyczy cu 242;
4. Mauritiu Jókai cu 240; 5. Colomanu Tisza 239; 6. Samuele Bonisiu 238; 7. Mauritiu Szentkirályi 238; 8. Paulu Nyáry 237; 9. b. Iosifu Eötvös 236; 10. Petru Csernovics 236;
11. b. Fridricu Podmaniczky 235; 12. Gabriel Várady 235; 13. Gabr. Klauzál 233; 14. Emericu Ivánka 233; 15. Georgiu Ioanovicu 233; 16. b. Ludovicu Simonyi 232; 17. Augustu Trefort 231; 18. Emanuelu Gozdu 230;
19. Paulu Somsich 229; 20. Balt. Horváth 229; 21. M. Lónyay 228; 22. c. Ladisl. Csáky 227;
23. Paulu Szontágh 227; 24. Ant. Csengery 226; 25. Iuliu Kautz 225; 26. Ladisl. Bezerédy 224; 27. Paulu Madocsányi 221; 28. Ernestu Hollán 220; 29. Gabr. Lónyay 220; 30. Ignat Somossy 218; 31. Georgiu Komáromy 218; 32. Paulu Rajner 218; 33. Iosifu Sárközy 216; 34. Nicolau Ujfalussy 216. 35. Emericu Fest 215;
36. Laurentiu Tóth 215; 37. Paulu Kubieza 214; 38. Stef. Gorove 214; 39. Iosifu Justh 213; 40. b. Sigism. Kemény 213; 41. c. Iuliu Szapáry 213; 42. Colom. Kandó 213; 43. Ant. Mocioni 210; 44. Iosifu Prónay 206; 45. b. Bela Orczy 200; 47. Svetosaru Milutinovics 199; 48. Iosifu Szell 193; 49. Stef. Bittó 189; 50. Georgiu Bartal 164; 51. Eduardu Zsedényi 160; si 52. c. Aponyi eu 156 de voturi.

Presidele pune intrebarea, c' ore candu se vina la ordenea dilei desbăterea asupra rescriptului reg.

Fr. Deák propune s' se aléga una comisfun de 9. membri, care se desbatu rescriptulu si numai dupa ace'a s' se puna la ordenea dilei; primindu-se acesta propunere al'gerea celor 9. membri se decide pre diu'a urmatoria.

Toma Eötvös ablegatulu de Muncaci propune să se denumească o comisfune pentru elaborarea unui proiectu despre organisarea de regatorielor d'in comitate și cetăți. Se decise a se tăpareasca.

Siedint'a publ. a casei repr. d'in 6. mart.

Pres. ordenariu: Se culegu voturile pentru cei 9 membri ai comisfunei, carei-a are a se predă rescriptul reg. pentru astăzi da parerea despre elu.

Venindu la ordinea dilei proiectului lui Perczel pentru schimbarea regulamintelor casei, bar. Iosif Eötvös propune una comisfune de 12 insi. Vladu si Perczel recumenda pre cei 30 de membri cari au ascernutu petițunea. Deák e de parere ca să se amane desbaterea acestui proiectu pana la alta ocasfune, candu se va impartă cas'a in mai multe comisfuni d'in membri putini, careva va avea detorinti'a a propune obiectele comisfunilor si numerulu membrilor. Acăstă se primă unanim.

Apoi venind la ordinea dilei propunerea lui Perczel in privința siedintelor comisfunei despre afacerile comuni, ca acele se fie deschise totororul membrilor dietali, ce inse d'in mai multe motive se reieptă.

Se decise renoirea comisfunei (de membri 15) petițiarie.

Cei 9 membri ai comisfunei pentru rescriptul reg. suntu:

Fr. Deák, cont. Jul. Andrásy, C. Tisza, C. Ghyczy, b. J. Eötvös, G. Klauzál, A. Csengery, cont. Apponyi, si Maur. Szentkirályi. Siedintia in diu'a urmatoria.

Pré'naltulu rescriptu regescu

la adresele demnitarilor si casei reprezentantilor Ungariei.

Nru 331.

Francisc Iosif I, d'in indurarea lui Ddieu imeratulu Austriei, regel' apost. alu Boemiei, Galiciei si Lodomeriei, regel' Lombardiei, Venetiei si Iliriei; archiducele Austriei etc. etc.

Demnitarilor, ordenilor beseresci si mireni si representantilor creditiosei Nostre Ungarie, cari s'au intrunitu la diet'a conchiamata de Noi pre 10. decemvre 1865, in liber'a Nostra cetate reg. Pest'a, salutarea si gratia Nostra!

Iubiti creditiosi! Expressiunea de alipire fidela a demnitarilor si representantilor adunati in dieta, cu prinsa in p're umilitile adrese de la 26. fauru a. c. o primiu gratiosu si o consideram' d'impreuna cu recunoscerea multiemitorie a intentiunilor Nostre parinteschi ca documinte imbucuratorie de incredere sincera. Cu incredere imprumutata si eu franchetia fără de rezerva, impartesim' si Noi responsulu Nostru la acele dorintie cuprinse in adrese in respectulu caror'a momentuositatea raportelor subversante pretinde cu intenție desfasurarea (explicarea) mai deaproape a intenționilor Nostre de domnitoriu.

Cu multiemire Ne-am incunoscintiatu despre contișterea ce s'a infintiatu in respectulu punctului de manecare a intelegerilor dietali aretat in sanctiunea pragmaticea. Ide'a comunității de interes si de apereare, precum o vedem' intonata in adresa casei de susu, a formatu mai cu doi seculi inainte de infintarea sanctiunei pragmatice, motrul de capetenia alu impreunare statorice intre regatul Ungaria si tierele ereditarie a le casei Nostre domnitorie. Concedem' bucurosu, că prin statorarea mai acurata si mai duratoria a acestei comunități cuprinsa in amintit'a lege fundamentală, tierele Nostre ereditarie au capetatu o potere mai mare. Inse impreunarea nedespărtibile a totororul regatelor si tierelor casei Nostre domnitorie, au asecurat deodata si sustarea teritoriale si nedependint'a natuinala a regatului Ungaria, fiindu-i totodata stelpulu celu mai eficace de aperarea securitatii lui (regatului) in afara. Deci fiindu binefacerea impreunarei reciproca, staruintiele Nostre trebuie sa fie intr'acolo indreptate, ca să asecuram' binecuventarile ei in modu duratoriu si pentru ace'a să regulam' relatiunile cari resulta d'in comunetatea intereselor si a aperării conformu assiomelor sanctiunei pragmatice si amesuratul tempului.

Tierele tienatorie de coron'a unguresca facu una parte iusemnata a Monarciei Nostre. Poterea spiretuală si materiale, bunastarea, pacea internă si securitatea imperiului, suntu condiționate in tierele memorate prin acele-si mominte, cari stau in operare reciproca incodata. Estinderea straordenarie si perfecțiunarea mediulocelor de comunicatiune, cari legă interesele la olalta cu mii de fire, si abstragandu dela urmarile adancu taiatorie a le desfintarii vamelor dela marginile tierei, au redicat tare acesta operare reciproca. — Si acesta stare, ce se desfasură cu tempul pretinde una regulare acurata cu atâtua mai virtuosu, cu câtu suntu mai defectuoase in respectulu acest'alege Ungariei, cari au straformatu ocarmuirea-i internă, ce se tiene

de nessulu de lipsa cu celealte regate si tiere inse, său nu s'a ingrigitu de locu său p're putien. Dupa ce inse natur'a lucrului si interesele cele mai momentose ale totororul poporelor nostre pretindu, ca să se delibereze deodata si cu o cale totu acc'a, ce se tiene deolalta si ce are influenția asupra altei-a, detorintele Nostre de regentu si ingrigirea pentru adeveratulu bine alu poporelor Nostre, Ne oprescu a concede, ca la restaurarea intentiunata de Noi si la realizarea institutiunilor constituționali unguresci, să remana suspinse si in nesecuritate acelle afaceri, dela a caroru regulare oportuna si imprumutata multiemitorie intr'o forma e condiționata firea impreuna pacica si priințiosa a deosebitelor tiere tienatorie de monarc'a Nostra, desvoltarea bunastarei loru, precum si securitatea, vedi'a si poterea imperiului.

D'in acestu cuventu am indreptat atențunea demnitarilor si representantilor tierii in lîne'a prima la afacerile comuni si la modulu tratarii acelor'a, si increderea, ce am pus'o in inteleptiunea demnitarilor si representantilor tierii, nu Ne-au insisat, pentru că ei recunosc că „suntu atari afaceri, si că starunția loru va fi indreptata intr'acolo, ca să aduca in respectulu statoririi si modulu tratârii acestor' raporte atari determinatiuni, cari se corespunda scopului fără de pericolitatea autonomiei loru constituționali si a nedependintei legali."

Noi am datu drepturi constituționali si acelor tiere a le imperiului Nostru cari pan'acum n'au posiedut de aceste. Deci e de parte de Noi pretensiunea, ca Ungaria să aduca de sacrificiu autonomia sa constituționala si nedependint'a-i legal: acceptăm totu-si, si cu incredere in petrunderea si conceptul chiaru alu intereseioru tierii si potemu cu dreptu acceptă, că Ungaria vre a-si folosi si va folosi autonomia sa constituționala, — a le carei mărgini necesarie le-am desemnatu in cuventul Nostru de tronu in spiritul sanctiunei pragmatice, — nu spre isolarea propria, care duce numai la slabire, ci ca miedulocu spre a castiga validitate intereselor sale adevărate si duratorie.

Esercerea influenței indreptatite asupra afacerilor comuni, formeza de una parte garanția cea mai secură a autonomiei legali a tierii, pre candu de alta parte lucrarea binefacatoria a acestei influențe se va estinde si cu referinta la bunastarea, securitatea si poterea imperiului.

Cu multiemire vomu cauta astădara la incepulum consultarilor d'in respectulu acest'a, si nu Ne indoim'u, că in cursul consultării petrunditorie a acestor' cestiuni, se va ivi de sine si necesitatea unei esaminări afundu taiatorie, si modificatiuni oportune a legilor d'in 1848.

Deslegarea cestiunei afacerilor comuni nu-si afla inchirea multiumitorie numai in statorarea acelor'a, ci condiționeaza si tratarea loru propria, asecurata de ori ce piedeca precum si intemeierea unei colucrări consumatorie atâtua a poterii legislative, cătu si a celei executive. O atare tratare de sine statoria a ramurilor de guvernare ce se referesc la aceste, cum a determinat' alu 3. art. de lege d'in anul 1848 fără nessulu organicu recerutu, eschide posibilitatea unei tratări cu succesu a afacerilor comuni.

Modificatiunea acestor' legi de altimintrea, precum am declarat acăstă in cuvantul Nostru de tronu, e necesaria si d'in acelu cuvantu, pentru că unele determinatiuni a le art. de lege 2, 3, si 4 d'in 1848 stau in opusetiune drepta cu drepturile Nostre de domnitoriu. Practicabilitatea formei de guvernare statorita in art. 2 de lege e condiționata prin locutionintele amintită in art. 2, proveditu cu potere regesca.

Principiul unității monarciei intemeiatu prin sanctiunea pragmaticea, missiunea oficiului Nostru de domnitoriu ce se baseaza pre acăstă, cătu si acele sentimenti personali, cari le nutrimu in inim'a Nostre parintesca pentru regatul Nostru Ungaria, si cari Ne indemna a eserce nemediulocu acestu dreptu de domnitoriu constituționalu alu Nostru, nu Ni concede a Ne invol căndva in punerea unui atare locutientoriu, precum nu Ne potemu declară multiemitti neci cu ace'a determinatiune a art. 4. de lege, dupa care diet'a nu s'ar' potă desolve inainte de statorarea bugetului.

Credem' că motivele, cari redica alipirea tierii de drepturile sale constituționali la unu gradu astă de naltu alu pietății, o voru conduce si acolo unde e vorba de inviolabilitatea drepturilor si autoritatii coroñei, cari sunt pietra anghiulara a constitutiunei.

Tienem' mai de parte de neincunguraturu de lipsa a indreptă atențunea reprezentantilor adunati in dieta la acele greutăți, cari contrastau restaurarii numai decătu a sistemului municipale si d'in acelu temei, pentru că cu privire la transformările sociale ce s'au intemplatu de atunci, s'a facut cu nepotintă a esecută, fără de pericolitatea cea mai mare a detorintelor ocarmuirei interne, determinatiunile provisorie a art. 16. si 17, d'in 1848, cari au fostu computate nu-

mai pentru pretensiunile momentului de atunci. Să stemulu municipal a prinsu, de la guvernarea celui d'antăiu rege prin exercitiu ne'nteruptu, radecine adance in viet'natii. Legile d'in 1848 stramandu form'a ocarmuirei tierii, fără de-a o aduce in consonantia cu institutiunile ei stravechie, au creatu unu contrastu de principiu, a carui complanare nu se poate acceptă decătu numai pre basea unei esaminări cu petrundere si a unei desbăteri serioze. Acceptăm astădara, ca demnitarii si reprezentantii adunati in dieta si voru intore atențunea spre acăstă si-si voru tienă de un'a d'intre detorintele loru cele mai intititorie: a Ni ascerne resultatul consultarilor loru d'in respectul acestă.

Mai departe e neaperatu de lipsa, ca art. 22. de lege d'in 1848, despre gard'a natuinală să se sterga, după acela in decursulu tempului scurtu in care a sustat a casinatu o ingreunare de prisosu a poporului detragandu-lu de la ocupatiunile sale cele pacifice, era scopul — de a sustine securitatea publică — n'a corespunsu, ba mai multu au produs resultate in direcțione contraria.

Afara de acăstă e de dorit, ca la tempulu său să se revedea cu pregeutare tote decisuniile legilor d'in 1848, cari pana acum' nu le-am pusu in vietia. Aceste legi, cari s'au infinitat sub apesarea relatiilor cutreriorie de lume, porta in sine caracterul pripirii; ce se dovedesc nu numai d'in esaminarea loru teoretica ci si prin esperintia p. e. cu privire la legea electorală a carei aplicare s'a incercat acu de doue ori.

D'in aceste urmedia de sine că Nostre in semtie mentalu detoriei nostre de regentu, nu Ne potem invoi la restituirea faptica a acestor' legi, ce se pretinde pre basea continuității de dreptu, inante de a le esamină cu grige, de a le acomoda după pretensiunile relatiilor faptece si inante de a le indeplini după doctrin'a esperintei.

Scopul inimie Nostre parintesce nu e numai o multumire momentana, ci infinitarea unor institutiuni duratorie si corespondiente scopului. Inante de intemeierea ordinei viitorie a diferitoru rami a serviciului publicu Ne opresce chiamarea noastră de domnitoriu precum si detorintele către tote poporele Nostre a duce organismul sustatoriu la ruinare, a impiedecă rotele machinei statului, a schimbă stare provisoria cu altă, si prin acăstă, a clatină in cercuri mai de partate odihnu' inceputa a spiretelor. Repräsentantii tierii inca sentesc greutățile trăcerii, si in asta privindă in locu de legalitatea rigorosa se declara pentru respectarea cuvenintiosa a relatiilor. — De la ei aterna a micsoră greutățile cari se opunu nesuntierelor Nostre parintesce indreptate spre restituirea constituției loru, daca su-aplecăti a intore o mesura mai mare a ecuitatii la dejudecare stării prezintă.

Nimene n'a sentit mai tare de cătu Nostre pondul greutătilor si alu piedecelelor, cari s'au opusu nu numai in o direcțione opului impaciuirei inceputa de Noi, totu-si amu pasit, cu abnegare propria si cu rezolutiune tare, salutat si urmarit de manifestarile pline de incredere si insufletite a le tierii, pre acestu terenu, pe care sperăm cu incredintare că vomu intenții sprinjirea prompta a demnitarilor si reprezentantilor tierii, si pentru ace'a, că ci precum vomu imparti gloria' succesului cu tier'a, astădara va atinge si greutatea responsabilității atâtua tier'a cătu si pre Noi.

In impregiurare straordenarie de acum, singură posibilitatea a aplicarii practicei a continuității de dreptu o vedem' intr'ace'a, ca modificarea legilor să se intempe numai pre basea unei transactiuni dietale, a carei statorire presupune colucrarea faptorilor indreptatiti ai legalității unguresci, una transactiune, rectificata prin testimoniul istoriei, a carei pagini dovedescu nu numai cu unu exemplu, că in asemenea giurăstări s'a observat asemenea procedura. Procederea acăstă cu atâtua e mai demna de urmatu cu cătu a fostu mai poterica cutreriora, a carei urmări triste a le sterge, este scopul staruintielor nostre comuni.

In acestu modu se va potă infinita contișterea, se voru potă complană greutățile si ordene de raportele acele, cari trebuesc lamarite si regulate, daca voim' să astupăm definitiv istorul incurcaturelor viitorie. Sintim' si Noi adunca pondul detorintelor ce Ne apesa, sintim' insemnata de dreptulu publicu a ungerei reg. si santien'a jurnalului, prin care regele incoronat promite, că va sustine securitatea nestribata. Inse chiar' pentru că Noi nu tienem' incoronarea namai de o ceremonia selena nu Ne potemu invol la restituirea atâtora decisuni legali, a caror sustinere a o intari prin juramentu Ne opresce insu-si credint'a Nostre religioasa si graiulu conscientiei Nostre. Suntemu convinsi, că demnitarii si reprezentantii tierii adunati in dieta voru recunosc in aceste sentimenti relegate a le Nostre garant'a cea mai secură pentru sustinerea constituției tierii.

Dupa ce actulu acestă solemnă va pune, precum sperăm, stăvila clatinării vietici politice,

vomu urmă fără a Ne indoii graiului înimeii Nostră parintesci, carea e totudeună plecata a lăsa se domnescă gratia și fără periclitarea lenischi publice vomu potă eserce în deplina măsură celu mai nobilu dreptu reg. alu Nostru.

Cu privire la cérerea pentru intregirea dietei care se referesce la Dalmatia, cetatea Fiume și acele tienuturi a caror conchiamare se ordenează prin V. art. de lege din 1848, cugetăm ade filipsa a rezervă desbăterea loru meritaria pentru acelu tempu candu, în urmă rescriptului Nostru reg. dela 27. fauru a. c. îndreptat catra dietă croată și slavona, Ni se voru susterne resultantele pertractarilor detașali, de ore ce aceste cestiuni stau în legatura strinsă cu deslegarea fericita a relatiunilor pendinti de dreptulu publicu a le Croatiei și Slavoniei.

Cu bucuria amu primitu promisfunea casei magnatilor, si representantilor, prin care „sunteti aplacati a respectă totudeună principiele ecuitatii si ale dreptatii fatia cu tote clasile poporelor tierei fără deosebire de relegiune si limba, si anume voiti garanta prin lege tootororu locuitorilor nemagari ai Ungariei tote acele, ce in asta privintia poftescu interesele loru si interesulu comune alu patriei.“

Intre detorintele Nostră de Domnitoriu cea mai placuta Ne va fi, daca vomu potă promova pe langa sustinerea intregităii teritoriali a tierii realizarea acestui resultat dorit si de Noi, căci Noi salutăm cu bucuria viua contielgerea pacica a tootororu locuitorilor tierii si armonia intereselor loru si Vomu si totudeună gata o sprigini si inaintă.

De la activitatea si inteleptă ingrigire a demnitărilor si a representantilor tierei atârna acum'a, a acceleră acelu momentu, in care Ni se voru asterne atari proiecte, cari stau in consonantia cu drepturile Nostră de Domnitoriu cu esigintele legale ale Monarchiei Nostră cu dreptele pretensiuni ale tierelor laterali.

Noi vomu numeră acelu momentu intre cele mai fericite a vietii Nostră candu vomu potă dice cu conscientia lenisca, că prin sanctiunarea reg. a acestor proiecte, amu inaintat bunastarea adeverata a Ungariei si a tootororu poporelor Nostră si am pusu pietră fundamentală, pre care se va potă redică in modu duratoriu bunastarea, securitatea si poterea monarchiei Nostră.

Almintrea Vi remanemu cu gratia si favorea imp. reg.

Datu in capitalea tierei Nostră Ungaria, Bud'a la 3. mart. o mii optu sute siese dieci si siese.

Franciscu Iosifu m. p.
Georgiu Majláth m. p.
Ioane Barthos m. p.

Pré'naltulu rescriptu reg.

la representatiunea dietei croato-slavone de la 20. faur. 1866. cu privire la sistarea recrulărei.

Noi Franciscu Iosifu I. etc. etc.

Iubiti, credintiosi etc. etc.!

In ainte de tote salutarea nostra regesca.

La preumilită vostra reprezentatiune din 20. faur. an. curinte in care cu supunere detorita ve rogati pentru sistarea recrutării ordinate de deregatoriele competenti spre completarea armatei nostre afăram prăgatiosu a ve respunde urmatorie:

Neintreruptă intregire periodica a armatei Nostră e o măsură necondiunată de lipsă pentru sustinerea de putere si aperarea intregiei Nostră Monarcie in afara, care nu se poate conturbă fără de dauna sentita pentru interesele comuni a le imperiului.

Deci suntem săliti a refusă implinirea preumilită voastră rogări cu atâtua mai resolutu, cu cătu suntemu tare determinati a sustine necondiunatul statulu quo, pana la definitivă regulare a relatiunilor de dreptu.

De altmintre ve remanemu si de ici incolo apelati cu gratia si indurarea Nostră reg.

Datu in Bud'a la diu'a 27. fauariu in anulu mantuirei o mii optu sute siedieci si siese alu imparatirei nostre alu optusprediecelea.

Franciscu Iosifu m. p.

Emiliu bar. de Kussevici m. p.
La pré'nalt'a demandare a Maj. Sale imp. reg. Apostolice.

Dr. Eduardu Jellacic de Buzim m. p.

De pre malulu Ternavei mari
2. mart. 1866.

On. d. Redactoru! In mediuloculu desvoltării atătoru evineminti mari si insuflatorie de ingrigiri pentru venitoriul națiunei nostre, cine nu sîmte o dorere apesatorie cautandu la deplorabilă stare a educatiunei si instructiuniei masci poporului nostru. Ne lipsescu scolele po-

porali demne, ne lipsescu institutori apti si conscientiosi in indeplinirea misfunei loru de apostoli ai luminării poporului. A petrece in sănătul acestui poporu blandu si setosu de scientia, a te ocupă cu educatiunea si instructiunea lui e o misfune mare, sănta si nobile. O sănătire dorerosa me cuprinse cu ocașfunea cercetării scolei triviale din Medias. Romanii din opidul acesta posiedu o besereca d'intre cele mai fromose basereci rom. in Transilvania si o scola triviale in carea atâtua inainte de 48 cătu si de atunci incoce se instruiau căte 150-180 baeti si chiar' si baete. Acesta scola pana candu a fostu condusa de barbati demni a statu in faima buna, si mai alesu a escelatu in privintia cantărilor. De unu tîmpu incoce inse, trebue se marturisescu cu dorere, că starea scolei e de plânsu, căci abiș mai frequenteza 8-10 copii. Si ore ce e caușa acestei schimbări, lipsesc dora poporului dorulu si vointia de a se lumina? Nu, neci de cătu! Caușa nu e poporulu, ci chiar' aceia ce suntu chiamati alu instrui si lumina. Inspectorul scolaru său si neglege său nu-si cunoște nobil'a misfune; er' docintele dupa cum me informăs delu unu opidanu si-neglege cu totulu implenirea detoriei sale, căci putinele ore de instructiune le fura punendu pre elevi ai lucră prin casa — s. a. a matură, portă apa et. de alta data i-lasa singuri. Eca caușa de ce nu-si dau romanii tiereni copii la scola. Me cuprinse mirare, cum de se întâmpla atari lucruri candu d. prota si inspectorul scolaru locuesce in Medias. si chiar' in vecinătatea scolei? Dar' aflai că d. prota necum se-si implinește detori'a ca inspectorul scolaru, neci ce'a ca preutu nu si-o implinește, asiștă cătu ar' potă căde sub o censura canonica. Ar' fi de dorit ca organele competențe să iae măsuri necesare spre a pune capetu stării celei deplorabile a scolei facandu atentu pre d. inspectorul scolaru a-si inplini mai cu coscientia misfunea sa, misfunea de a preveghă asupr'a invetiamantului poporului si de alu inaintă.

Unu Ternaveanu.

De sub Cible siu 23/2 1866.

Ca să scie onor. publicu cetitoriu cum a decursu alăgerea de deputatu pentru dietă de incoronare de Pest'a in cerculu de susu alu Solnocului interioru, precum si cortesiile si procedur'a magiarilor la acesta alegere, grabescu a impartasi următoarele:

Nefindu romanii bine reprezentati in comisiunea conscriptoria, conscrierea celoru îndreptatati la alăgeră decurse cum se potă mai bine pentru magari, conscriindu pe toti potologarii si dilerii, fără ca se fie rechiamatul cineva in contra acestei neîndreptătiri.* Apropiandu-se diu'a alegerii (22 fauru) cortesii magiaru in 17 si 18 febr. noptea venira cu Betegh Kelen si C. Bethlen Sándor in comun'a Rogozu unde au fostu invitati nemesisi din comunale: Ungureni, Lapusulu rom., Poian'a-porcului, aici imbetati si corupti fiindu si cu bani se lipescu cu trupu cu sufletu de candidatulu magiaru. Tote aceste inse nu fura in stare a descuragiă partid'a deputatului romanu.

In 21 febr. plecara toti alegatorii catra Desiu, locul destinat pentru alegere.

In comun'a Magogia fu statuina prima, aici vodindu-se magarii in minoritate incepu a impartii vinarsu, si a-i atrage pre romani cu cuvinte dulci de frate cari nefolosindu, i-aruncă cu forță in ocolul birtului unde se impartă vinarsulu si sună bandă magiarilor, si unde apoi ametiti fiindu le puneă pene albe si asiștă era pierduti. — Pe săra au ajunsu cu toti in Chosieicu, unde acceptau pre alegatori mai multa inteliginta rom. mai alesu din clerus aceasta folosîtote mediulocel, ca pe cei perduți si rateciți să-i tragă de sub flamur'a magiară inse cu putină efektu.

Intrandu in Desiu, magarii de tota plasă navalira asupra romanilor, flamur'a cea din urma fu prinsa ce observandu-se sari unu teneru romanu, cu curagiu de leu intre buzugane si focuri, si-o luă inderetu, si de nu se audia o voce „dati-i pace“ era greu ranit de nu omorit; sosindu alegatorii inaintea locuintei candidatului romanu (du Manu) atrigările de se trăsca namai incetau, era magarii in partea stanga, cu focuri si buzugane amenintau strigandu „élen Bethlen Sándor.“ Voindu meritatulu nostu barbatu si candidatul a cuventă catra alegatorii fu intreruptu de neobrasnici orasieni, dupa mai multe incercări am potutu atât'a pricepe: „braviloru romani fiti curagiosi si tari in credință că caușa vostra e santa.“ Neintendandu maltratarile din partea magiară neci chiar' in locul alegerii, dupa ce romanii cerura asistintia dela comitele supr. ce li se denegă, vediendu in fine că nu-e sperare de reesire, se retrăseru protestandu, era magarii si-alăseru pre candidatulu loru.

*) Destulu de reu.

Reflessiuni
la declaratiunea d. conte Eugeniu Zichy, dep. cerc. Alesdu in cott. Biharie, facuta in supl. „Conc.“ Nr. 14.

Dlu conte dice: Unu corespondinte din Biharia acusa intr'unu Nru de estutempu alu diurn.: „Concordia“ pe pré on. dnu protopopu Simeone Bika ca si candu eu i-asiu fi datu acestui-a 1200 fl. v. a. ca sê castige in partea mea pre alegatorii din cercul Alesdu „asupr'a caror'a ca protopopu are influintia.“

Dlu conte tare ratecesc candu dice: „asupr'a caror'a ca protopopu — adeca D. Bika — are influintia căci D. Bika e protopopulu Oradei si nu alu Pestesului, in care cercu e Alesdu. Apoi sê scia D. conte că dupa regule canonice, nu potă avea influintia legiuia unu protopopu in protopopiatulu altui-a protopopu, prin urmare D. Bika standu pe langa contele, in favorea acelui-a numai pe de-a furisitul a potutu să-si puna in lucrare influintia sa; crede-me dle conte! Si daca D. Bika s'au aratat pe sine naintea contelui ca protopopulu Pestesului, atunci Dsa n'au grauit adeverul, si a facutu pe contele sê creda ceea ce nu este.

Despre cele ce dice mai de parte dlu conte, cumea adeca D. Bika a statu pe partea densului nisi pan' acuma n'am avutu indoiala, atât'a numai am fi asteptat de la D. Bika chiaru din acelea motive, din cari d. conte dice că au statu pe partea densului ca de la — dicandu eu D. conte — preotu romanu de omenie sê nu taie asiștă a fundu la radecină arborelui acelui-a sub a cărui umbra si d'insulă se odihnesce. Pana candu?

Cu aceste-a amu fostu detoriu adeverul si dreptătii.

Oradea-mare 5. martiu 1866.

Ioanu Fassie m. p.
Protop. Pestesului.

Protocolul

siedintie constituante tienuta din partea ablegatilor detașali romani in Pest'a in 27. jan. 1866. fiindu de fatia următorii:

1. Antoniu Mocioni: ablegatulu cercului Siri'a d'in comitatulu Aradului.
2. Sigmundu Popoviciu ableg. cerc. Buteni, comit. Aradu.
3. Demetru Joanescu ableg. cerc. Pecic'a, comit. Aradu.
4. Florianu Varga abl. cerc. S. Ann'a, comit. Aradu.
5. Georgiu Mocioni abl. cerc. Moravita, comit. Temesiu.
6. Aleandru Mocioni abl. cerc. Rittberg, comit. Temisius.
7. Joane Fauru abl. cerc. Oravita, comit. Carasiu.
8. Aloisiu Vladu abl. cerc. Diorlentiu, comit. Carasiu.
9. Vicentiu Babesiu abl. cerc. Sasca, comit. Carasiu.
10. Georgiu Ioanovicu ableg. cerc. Boccea, comit. Carasiu.
11. Aureliu Maniu abl. cerc. Fagetu, comit. Carasiu.
12. Sigmundu Popabl. cerc. Mesteacanu, districtul Cetatei-de-petra.
13. Gerardu Véghsö abl. cerc. Beiusu, comit. Biharia.
14. Sigmundu Borlea abl. cerc. Almagiu, comit. Diarandu.
15. Petru Mihali abl. cerc. Siugatagu comit. Marmaciei.

I. Sigmundu Borlea esprimendu-si bucuria că potă salută in modestulu său locasii pre coadunatii, intru-o cuventare potrivita desfasura lipsă unei insotiri mai strinse intre ablegatii detașali de națiunalitatea romana mai cu séma cu privire la deslegarea momentosei cestiuni a națiunalitătilor in detașa prezintă, si reflectandu la adunarea tienuta in finea lunei lui dec. 1865. in locuinta Santiei Sale episcopului Gerlei Ioane Vanc'a, sub presiedintia S. Sale D. Episc. a Oradei-mari Iosifu Pop Selageanu, in carea precum membrii casei de susu, asiștă si ablegatii detașali, carii erau prezintă, au recunoscutu lipsă unei purcăderi solidarie la deslegarea cestiunei națiunalitătilor, — provoca pre coadunati ca, incătu aru astă de necesari acceptarea principiului de solidaritate, să se pronuncie despre constituire si in specie că ore insotirea intentata să se infinitieze numai din ablegatii detașali său si din membrii casei magnatilor?

Dupa o discusione matura toti cei coadunati reconoscandu lipsă unei insotiri mai strinse si unanimu acceptandu principiul de solidaritate in caușa națiunalitătilor, au luat la desbatere seriosa modalitatea constituirei si defigerea scopului insotirei.

Mai nainte de tote s'a desbatutu intrebarea că ore insotirea acestă sê se compuna numai din able-

gatii dietali, său si d'in membrii romani a casei magnatilor?

Vladu, Fauru, Babesiu, Mihali si Maniu sunt de opinione ca insotirea avendu chiamare a regulă purcerearea intru eluptarea drăpturilor naționale in cas'a representantilor, să se compuna numai d'in ablegatii dietali, er' incătu s'aru afă de lipsa in cestiuni mai de momentosetate si consultarea membrilor romani d'in cas'a magnatilor, acesti-a d'in casu in casu să fie recercati a tienă conferintie mixte si a partecipă cu votu consultativu la desbăteri.

Sigismundu Pop cu privire că si membrii casei de susu suntu chiamati a eluptă si realiză drăpturile naționale, e de opinione ca insotirea să constee d'in toti membrii romani a ambelor case.

Maioritatea luandu in socotintia neregulat'a presintia in Pest'a a membrilor casei de susu s'a pronunciatu pre langa restringerea insotirei la ablegatii dietali, si purcediendu-se la defigerea scopului, carele formulandu-se si unanimu acceptandu-se, ca decisu s'a enunciati:

Ablegatii romani de la dñt'a Ungariei convocata la Pest'a pre 10. decemvre 1865, se insotescu spre scopulu eluptarei drăpturilor naționale pre temeiulu egalei indreptatari cu respectarea intregitării teritoriale a tierei, deobligandu-se a conlueră solidarminte spre acestu scopu dupa decisunile aduse in insotire, remanendu-le altcum liberu in cestiunile publico-politice a-se alatură de dupa convingerile loru ori carei partide, ce sustă in sînului casci representantilor.

Membrii romani ai casei magnatilor se voru recercă d'in candu in candu in cestiuni momentose a se intrună cu noi in conferintie mixte si a partecipă cu votu consultativu la desbăteri spre lamurirea lucrurilor.

II. Detiermurindu-se scopulu insotirei Vicentiu Babesiu propune alăgerca unui presedinte carele se conduca consultările si să manuduca tōte afacerile insotirei, precum si a unui notariu, carele se pōrte protocolu despre desbăteri, esprimendu-si dorint'a că si pana ce in privint'a modalității de alegere se va potă aduce vre-unu decisu, alăgera acăst'a să se faca prin votisare secreta, — acceptandu-se cu unanimitate, s'a purcesu la alăgera prin votisare secreta, a carei rezultat, s'a enunciati cumca:

„Insotirea a alesu de presedinte pre Antoniu Mocioni cu majoritatea voturilor, er' de notariu a poftit'u cu votu comunu pre Aureliu Maniu.“

Protocolul

primei sedintie a insotirei ablegatilor dietali romani la dñt'a Ungariei convocata la Pest'a pre 10. dec. 1865 tienuta continuativă totu in 27. ianuarie 1866. sub presidētul ordenariu.

III. Dupa ce s'a detiermurit scopulu insotirei si prim alăgera presedintelui si notariului insotirea s'a constituitu, presedintele cuprindiendo-si scaunul o dechiră de constituita, aducandu la desbătere intrebarea, cumca spre pertraptarea unui obiectu si aducerea unei decisuni valide, căti membrii au să fie presinti?

Sigismundu Popoviciu, Vladu, Babesiu, Ioanovicu si Maniu sunt de opinione, ca spre acestu scopu e de lipsa presint'a majorității membrilor acreditați la cas'a representantilor.

Pop, Borlea si Mihali afă de lipsa numai presint'a majorității ablegatilor ce in tempulu tienerei presedintelor se află presinti in Pest'a.

Desbatendu-se in estu modu intrebarea acăst'a cu majoritate absolută s'a enunciati ca decisu, cumca:

Spre pertraptarea unui obiectu si aducerea unei decisuni valide, e de lipsa presint'a majorității membrilor acredetați la cas'a representantilor, dreptu acea in protocolulu sedintelor are a se introduce numele membrilor ce partecipă la sedintia.

IV. Venindu la desbătere modalitatea aducerei decisunilor si pusetiunea celoru ce nu sunt de opinione unui decisu facia cu unu atare decisu,

Sig. Pop, Babesiu, Vladu, Sig. Popoviciu si Borlea sunt de opinione ca decisunile să se aduca prin majoritatea membrilor presinti in sedintia, avendu minoritatea a-se supune decisului majoritatii.

Maniu de si aproba principiul supunerii minorității la majoritate afă de lipsa, ca incătu decisuninea aru forma obiectu de desbătere in cas'a ablegatilor, minoritatea să nu fie slita conclusulu adusu de majoritate in contra convingerii sale alu sprinu cu motive prin cuventari, la votisare inse să fie constrinsa a votisă conformu acelui-a.

Acăstă opinione si-a declaratu-o de a sa si Mihali, Babesiu, Georg. Mocioni, Popoviciu.

Georgiu Ioanovicu afă de incompatibilu a se sili cine-va să votedie in contra convingerii sale, si

preținde ca supuneră minorității să se marginescă numai intru a nu lucra contra decisului, fiindu-i iertati minorității precum a-se abtine de la motivația decisului, asiè si a absență de la votisare.

Babesiu voește d'in convintia a concede si absențarea de la votisare inse numai in casuri speciali.

Deci cu mare majoritate s'a decisu:

Insotirea aduce decisunile cu majoritatea voturilor membrilor presinti in sedintia, minoritatea are a se supune decisunilor este modu aduse si a votisă in cas'a si comisunile dietali in intiesulu acelora, fiindu-i permisu inse a-se abtienă de la aperarea cu cuvintul.

V. Babesiu propune ca tōte alegerile de persoane se se faca in sînulu insotirei prin votisare secreta, ce acceptandu-se cu unanimitate s'a decisu, cumca:

Tōte alegerile personale in sedintele insotirei se indeplinescu prin votisare secreta.

VI. Vladu propune ca in protocolu să se induca numele si esinti'a d'in vorbirile membrilor, ca asiè să se indeplinesca in cătu va lipsa diariului, ce acceptandu-se unanimu s'a enunciati, cumca:

Protocolul sedintelor are a contine in securu desbăterile si numele vorbitorilor, in rondul dupa cum au urmatu acele, reproducandu in estrasu opinionea si motivele vorbitorilor.

VII. Presedintele face cunoscutu cumca e provocat de ablegatulu Franciscu Deák ca să incunoștinție pre ablegatii romani să alăga d'in sînulu loru vre-o trei cu caru să se puna in coatingere despre adresa, mai cu séma ce atinge cestiunea naționalităților, deci dara provoca conferint'a să se pronuncie in acăst'a privintia, si incătu sru acceptă invitarea să alăga trei d'in mediloculu conferintiei, carii cercetandu pre Deák, să ie la cunoscinta cuprinsulu proiectului de adresa compusu de d'insulu, si să se puna in coatingere si intișegere despre pasagiul carele va să tracteze cestiunea de naționalitate.

Deseoperirea acăst'a luandu-se la cunoscinta si invitarea facuta acceptandu-se cu unanimitate, s'a proiectat ca afara de presedintele să se mai alăga doi d'in sînulu conferintiei, deci purcediendu-se la alăgera, s'a enunciati rezultatul acelei-a, cumca:

Insotirea ablegatilor dietali romani ie la placuta cunoscinta provocarea conablegatului Franciscu Deák de a se pune cu d'insulu in coatingere si cointișegere in privint'a adresei si a se enunciati in privint'a pasagiului despre cestiunea naționalităților ce are a cuprinde adresa, si cu unanimitate acceptandu invitarea alegu cu majoritatea voturilor pre Vicentiu Babesiu si Aureliu Maniu insarcinandu-i ca cu presedintele d'impreuna să satifaca provocarei, avendu a reportă despre consvatuire si despre rezultatul aceleia.

VIII. Presedintele propune cumca trebuindu a se tienă mai desu sedintie, conferint'a să se ingrijeasca de arindarea unei localități stabile.

Propunerea acăst'a acceptandu-se cu unanimitate, s'a decisu:

Presedintele să incredintiea a face ca să se caute o localitate amesurata pentru sedintele insotirei, si a o luă in arinda avendu a reportă despre acăst'a in sedint'a viitoră.

IX. Cu privire la decisunea nr. 3. de dupa carea spre a se potă aduce decisuni valide se recere presint'a majorității ablegatilor acredetați la dñt'a, s'a afatu de lipsa staverirea modrului, precum si a formei de convocare, deci desbatendu-se intrebarea acăst'a, cu unanimitate s'a decisu:

Sedintele se convocă de presedintele de căte ori va afă de lipsa, său va fi cercetatul spre acăst'a prin cutare d'in membri; convocarea are a se indeplini de către notariu cercularo prin provocare scrisuale subscrisa de presedintele in carea se va cuprinde detiermirea tempului tienerei sedintei convocate, avendu spre scopulu controlarei fie care membru a intari cu propri'a s'a mana primirea invitarei si insarcinandu-se notariul la fie-care sedintă a substerne circulariulu convocatoriu in origine, care va trebuu alaturat la protocolu; deci dara spre inlesnirea convocărilor, membrii insotirei se indrumă a-si înșinuă locuinția la notariu.

X. Venindu la desbătere modalitatea aducerei decisunilor si pusetiunea celoru ce nu sunt de opinione unui decisu facia cu unu atare decisu,

Presedinte: Antoniu Mocioni.

Notariu: Aureliu Maniu.

Membrii presenti: Sig. Popoviciu, Dem.

Ionescu, Flor. Varga, Eman. Gozdu, ablegatulu cercului Tinc'a d'in comitatulu Bihariei, Ger. Véghső, Al. Vladu, Ioane Fauru, Vic. Babesiu, Geor. Mocioni, Ales. Mocioni, Sig. Pop, Sig. Borlea, Petru Mihali.

X. Presedintele reportedia cumca densulu insotit de ceialalti doi membri alesi in sedint'a precedinte, ieri la 10 ore nainte de amédia-di cercetandu pre Franciscu Deák, acestu-a s'a declarat multime cu insotirea a satisfacutu provocarei sale, si comunicandu in estrasu proiectulu său de adresa a potită deputatiunea să se exprime in privint'a acelui-a. Deputatiunea observandu cumca proiectulu nu contiene nici unu pasagiu tractatoriu de cestiunea naționalităților si-a desfasurat opinionea sa in privint'a acăst'a precum si in privint'a altor puncte ce se reduc la naționalitate, ce Deák acceptandu a promis că va adaugă unu astfelui de pasagiu carele apoi lău va comunică cu presedintele insotirei, adaugandu cumca de la inceputu de acea nu a tractat si cestiunea naționalităților, pentru că adres'a s'a ocupat umai de cele ce se cuprindeau in cuvintul de tronu *), — totu odata a promis că va comunică presedintelui insotirei intregu proiectul de adresa inca nainte de a se decide despre acelui-a in comisunea de adresa.

Comunicarea acăst'a se ie la placuta cunoștinția.

XI. Totu presedintele comunica conferintiei, cumca e cercetat de către ablegatii dietali de naționalitate serbi a provocă conferint'a ca in privint'a purcerei in cas'a naționalităților să se pună cu dinsii in confișegere, esprimendu-si dorint'a a luă si dinsii parte la desbăteri, deci invita conferint'a a se pronuncia in privintia acăst'a.

Fauru nu e de opinionea unei conveniri cu toti ablegatii serbi d'in cauza, că in sedint'a precedente venindu vorba despre acăst'a majoritatea era contraria, altcum si limb'a consultativa face greutate, ci propune ca să se provoce d'insii a alege una sau două persoane d'in midiloculu loru, carii apoi cu aceia carii se voru esmită d'in sénulu nostru să se pună d'in candu in candu dupa recentint'a giurărilor in coatingere si cointișegere mai strinsa.

Babesiu afă de lipsa convenirea si d'in acea cauza ca să ne cunoscem mai de aproape unii pre altii candu apoi mai usioru se va potă detierni modalitatea ulteriorilor coatingeri.

Mihali aru doră ca numai cu aceia ablegati serbi să se incerce convenirea, despre carii scim că suntu devotati causei naționali, aru doră ince ca astfelui de convenire să nu se esfăleşă mai nainte de a ni se fi comunicat proiectul de adresa.

Dupa ce d'in mai multe părți s'a desbatutu acăstă cestiune si cei mai multi s'a aratat de accordu cu opinionea lui Babesiu, s'a decisu cu unanimitate, cumca:

Insotirea e gătă a conveni amicaverminte cu ablegatii dietali de naționalitatea serba spre a se incercă staverirea referintelor imprumutate si de a-se afă modalitatea pentru ulteriorile coatingeri si presedintele se incredintiea a face acăst'a cunoscutu ablegatilor Serbi, si in casul de va fi si d'in parte-le acestu ofertu acceptat, a convocă sedintă.

XII. Cu ocazia proponerii ea incătu să intră in cestiunea la recomandarea membrilor ce au se partecipe in diferitele comisuni si deputatiuni dietali s'a nascutu intrebarea, ca in decisunile insotirei să se induca modalitatea votisarei numai in generalitate său să se insemne si proporția numerică a voturilor?

Dupa o desbătere mai indelungată, cu majoritate s'a decisu:

In viitoru decisunile au a contine modalitatea votisarei nu numai in generalitate prin intrebuintarea cuvintelor de majoritate său unanimitate, ci incătu vre unu decisu se aduce cu majoritatea voturilor, să se induca si proporția numerică a voturilor.

XIII. S'a facut propunere, ca cu privire cumea dñt'a presintă in tote comisunile si deputatiunile ce le esmită, respectedia si diferitele naționalități, alegandu d'in sénulu acelora-a membrii d'in privintia către naționalitatea loru, cu privire mai de parte că capii partidelor de repetitive ori s'a esprimat pre cumca la aceste alăgeri bucurosu aru indeplini dorint'a respectivelor naționalități expresa de către ablegatii dietali respectivi, si in fine cu privire că in următoarele IX comisuni, cari in urmarea unui conclusu a conferintiei partidei Deakiane, se intentiunedia a se esmită cătu de curendu de către dñt'a, si adeca:

*) Va se dica: In cuvintul de tronu nu s'a facut amintire de naționalitate, prin urmare neci compunerorul proiectului de adres'a nu vedea trebuinta de a face amintire. Aceasta sădare, au rezultat d'in nebogea de sama, său chiar eu voi a barbatilor de statu cari stau astă-di in fruntea guvernului Ungariei Red.

I. in comisfunea pentru regularea afacerilor comuni.
II. pentru revediunea legii eleitorale.
III. pentru revediunea regulamentului casei.
IV. pentru codificatiune.
V. pentru instructiunea publica.
VI. pentru organizarea municipielor.
VII. pentru cestiunea nationalitatilor.
VIII. pentru interesele materiali si

IX. pentru institutiile publice romane au celu mai vitalu interesu a fi dupa cuviintia si amesuratu dorintei comune a loru representati, ca conferintia se decida, ore asta de lipsa ca in viitoru se intrevina prin recomandare la desemnarea membrilor ce ea romani au a-se alege in comisfunele si deputatiunile de dieta esmitende?

Devenindu acesta cestiune la desbatere, Fauru exprime opiniunea sa, cumca conferintia se intrevina numai la desemnarea membrilor romani carii au a fi alesi in comisfunea pentru nationalitate, de orace scopulu insotirei e eluptarea dreptului national, si asi se numai la comisfunea ce preferenter cu acestu scopu se occupa, asta de lipsa intrevenirea conferintiei. In opiniunea acesta l'intaresce mai multe priviri si anume, cumca desbaterele asupra principiilor si intereselor politice sunt eschise din sinul insotirei, ca e lasatu liberei determinatiuni a fia carui membru amesuratu convingerii sale politice a se determina pentru un'a seu alta partida politica, ca comisfunele esmitende de dieta compunendu-se dupa principie politice s'ar pretfinde unu ce incompatibile deca s'ar pretfinde de la o partida a alege pre unulu carele nu e de acea-si partida, prin ce s'ar prejudecata dreptului partidelor si in fine ca compunerea amintitelor IX comisfune se indeplinesce in asi modu, cumca fie care ablegatu are libertatea d'a se insinua singuru in ce comisfune voesc a lu partea, si aci trebuie se fie fie carele cu reflectare si la pregatirile si calitatile sale, ca acolo se se insinuase unde amesuratu calitatilor sale mai multu pote folosi.

Maniu si Mihali suntu de opiniune cumca romani chiaru asi de mare interesu au a fi reprezentati din destulu si prin cei mai desvoltati causei in comisfunele pentru revediunea legii electorale, instructiunea publica, codificare si organizarea municipielor ca si in comisfunea pentru nationalitate, caci acestea mediate inca se occupa de nationalitate, deci dara nu voesc ca conferintia se se marginesc numai la intrevenire pentru un'a ci pentru tote comisfune.

Babesiu e de parere cumca intrevenirea conferintiei are a-se estinde la tote comisfunele si deputatiunile esmitende de dieta, fiindu ca la tote obvin si interese specifice national, si cu privire ca dieta pana aci a reflectatu cu tota ocazie si la nationalitate, inse nu intr-o proportiune amesurata, deci doresce ca incatu cineva se alege in vre-o comisfune seu deputatiune din acelui motivu, fiindu ca e romanu, acelu-a se se desemne din conferintia, ca ci prin acesta nu numai ca nu se face abatere de la scopulu insotirei, ci din contra, acelu-a se inaintedia. Chiaru inprejurarea acea ca membrii conferintiei se tienu de mai multe partide face posibile ca membrii desemnati de conferintia se pota fi alesi, recomandandu-se spre primire la diferitele partide din dieita prin respectivii partesanii.

Conferintia nu va desemna pre nimene fara voi'a sa in vre-o comisfune carea nu ar corespunde calitatilor si pregatirilor respectivului, ci la astu-feliu de desemnari va reflecta mai cu sema la dorintia acelui-a pre carele lu-recumenda; considerandu dara intrevenirea acesta ca consecintia efectuarei dreptului national doresce intrevenirea la tote comisfunele si deputatiunile, cu atatu mai vertosu cu catu voesc ca noi se simu impartiti in acele comisfune unde mai cu sema ne pretfinde interesulu nostru, ce inse numai prin intrevenirea conferintiei potemu ajunge mai de siguru.

Acestei pareri se alatura si Gosdu, si ne mai voindu nimenea a participa la desbatere, cu majoritate de 14, contr'a unu votu, s'a decisu:

Insotirea intrevine prin desemnarea membrilor sei la tote comisfunele si deputatiunile ce se voru esmitde de catra dieta, cu privire inse ca esmiterea celor IX comisfune indicate inca nu s'a determinat de catra dieta, si ca in siedintia presinte nu sunt toti membrii insotirei de fatia, se prelaza fiecarui in liber'voia d'a se insinua la acelea comisfune in cari aru dor si ies parte, candu apoi incatu s'ar insinua mai multi decatul ce avemu a recomandat se va lu la desbatere, ca incatu consimte conferintia cu acelea, si pre care d'entre insinuati desemnedia in anumite comisfune.

In urmarea acestui decisiu conmembrulu Ioane Fauru insinua si cere inregistrarea urmatorului votu separatu.

Considerandu ca noi ne amu insotit numai spre eluptarea dreptului nationalitatilor,

considerandu ca la constituirea nostra, constatandu-se ca suntem de feluri profesioni politice,

s'a lasatu fie carui-a voi'a libera d'a urma in privinta acesta dupa convingerea sa politica, eschidiendu-se ori ce intrebare politica din desbaterele nostre, considerandu ca prin decisiunea presinte neincunguraveru se trag in sfera desbatelor nostre interese si principie politice —

considerandu ca prin acesta nu numai ne abatemu de la scopulu insotirei apriatu desemnatu, ci pericitam chiaru esfintia (?) R. insotirei nostre,

considerandu ca comisfunele spre elucrarea obiectelor de legalitate, se compunu dupa principie politice, si noi in privinta acesta nefindu in armonia, prin candidatirea noastre prejudecamu nu numai acelora din insotirea nostra, carii sunt de alta parere politica, ci prejudecamu si dreptului partidelor dietali pretindendu de la acelea se primesca in mediocul loru pre candidatii nostri desi ar fi de alta colore politica.

considerandu ca tote partidele dietale s'au declaratu, ca voru misi a alege pre fie-sce carele din partid sa in acele comisfune, in cari singuru se va cere, prin urmare nu e afirmarea acea motivata, ca nu ne va imparti acolo unde mai cu sema pretind interesarul nostru, seu ne va imparti in comisfune, a caroru objtu nu corespunde sciintelor si esperintelor nostre, ba din contra ni-e data ocazieuna d'a ne imparti dupa dorintia nostra acolo, unde ne cerem si unde mai multu potemu folosi, —

considerandu ca actiunea insotirei nostre, ca se aiba ponderositatea dorita trebuie se fie intensiva spre scopulu desifutu, ca ci facandu-se extensiva perde din intensitatea sa in lucrarea la scopulu principalu, si asi eu mi-dau parerea mea: ca noi, ca insotirea aleagatilor romani se ne marginim in desemnarea candidatilor nostri la comisfunele dietali, numai pentru comisfunea esmitenda in privinta cestiunii nationalitatilor, la acea inse se ne nisuim ca candidatii nostri se fie alesi.

XIV. Presedintele face cunoscutu, cumca trebi familiari lu-constringu a se absenta pre unu scurtu tempu din Pest'a, deci provoca conferintia se desemnare pre acelu membru carele in catu va fi de lipsa tinerea unei siedintie se lu substituesca.

Conferintia desemna cu votu comunu precomembrulu Emanuilu Gosdu ca sub tempu absentarei presente a presedintelui se lu substituesca.

XV. Presedintele face cunoscutu cumca in urmarea decisiului Nr. VIII. din siedintia precedente a luat in arenda din 1. febr. a. c. II. chilie in cas'a Nr. 12. din strat'a Vatiului, si ca spre acoperirea speselor de chiria, cu incalditu, luminatu si a speselor de cancelaria e de lipsa ca fie-care membru se contribue la luna catu 2 fl. v. a.

Inchirierea localitatii se ie la cunoscinta, fiecare membru a insotirei se deobliga a platit antecipativ in prim'a fiecare luna 2 fl. v. a. spre acoperirea speselor amintite, cu incasarea e insarcinatu notariulu, avendu a strapune banii incasati cu list'a de contribuire in fiecare luna presedintelui.

Ant. Mocioni, presed.

Aur. Maniu, notariu.

ROMANIA.

Bucuresti 14/26 februarie.

Eri fostulu Domnitoru a cerutu a vedea pe trei din membrii Guvernului, si anume pe d. Nicolae Golescu, membru alu locotenintiei; pe Capulu Cabinetului d. Ion Ghica, si pe d. C. A. Rosett.

Pe catu poturamu asta, Principele A. Cuza le a esprimatu dorintia sa d'a pleca c'o ora mai nainte in strainetate.

Totu, a disu, domnia-sa, amu avutu acelasi scopu, fara alta osebire de catu modulu si algeare momentului. Natiunea a transformatu, acum ca si la algeare mea vointia ei in faptu implinitu si prin urmare, acumu acel'a care nu va sustine din tote poterile sale acestu mare actu, este unu tradatoriu.

Membrii Guvernului a declaratu Principele A. Cuza, ca vointia sa se va implini indata, si ca ei suntu sicuri ca principalele va sustine cu taria in strainetate spre a se da catu mai curandu sanctiune votului unanim alu tierei. Si promiterea data de guvern a si devenit indata unu faptu implinitu si eri sera la 7 ore, principele Cuza a si plecatu, pre calea Brasovului. La plecare a fostu scortat de dd. ministrii din intru si de resbelu, pana la rondul gradinei de la siosea, unde s'au despartit dupa saluturile cuvenite. Principele a plecatu avendu in scort'a sa pe d. Colonelu Cornescu si capitanu Costescu, ceruti de domnia-sa, si pe d. Anton Arion, ca comisare civila.

do te scul si dlas 0000 ob. cintinga O
re se astindesti m'd stog dlas 0000 c'riv este
interviu a scutigra in divizie este cintinga
Domnul a scutigra in divizie este cintinga

Nainte d'a pleca de la Palatulu de la Cotroceni, Principele Cuza, a adresatu locotenintului domnescu d. Nicolae Golescu, o noua epistolă, din care punem suptu ochii natiunii urmatorie cuvinte, prin cari potemu dice ca si-a luat diu'a buna de la densa.

„Eu, din propria mea vointia, viu a declarata solemn ca in imprejururile de facia, ori ce Romanu, suptu ori ce imprejurare, n'ar concur a spre dobantrea obstescului tielu, adeca principiul proclamat de corurile Statului, este tradatoriu catra natiune.“

Suntu drepte aceste cuvinte adresate natiunii in momentulu plecarii sale de catra fostulu domnitoru, si credem ca ori ce romanu simte, cu catu dorerile trecute au fostu mari, cu catu pusetiunea nostra este frumosa acum, daru totu d'odata si critica, si, cu catu faptulu de la 11/28 februarie a fostu maretii, a fostu acclamatu in unanimitate nu numai in capitala, daru si de natiunea intriga si aplaudat si admirat de tota Europa, cu atatu acum candu poterile au se s'adune in Conferintie la Paris, trebue ca prin fapte natiunea sarete Europei ca scie nu numai a surpa daru si a edifica.

Inca de sambata d. Procurorul, si unulu din judecatorii de instructiune au inceputu a face perquisitiune in hartfele -dlui Maior Librecht. Afiamu ca, de si d. Maior n'a avutu nici o avere propriu a sa candu a venit in tiera si-a intratu in functiune de telegrafistu mai antaiu, si 'n urma de directore alu telegrafilor, s'ar fi gasit in cas'a domniei sale, o avere ca de vre doue milioane lei. Cumu ore d. Librecht a potutu adunat o avere atatu de insemnata prin simpla remunerare ce a avutu ca functiunari? Nu scim. Ni se spune inse ca pe langa avere, s'au gasit si acte doveditorie despre sorgintea ei. Se dice ca s'ar fi gasit acte de valoare de dieci mii galbeni numai depre monopolulu tutunului, altele de sute de mii de franci de la companie cari cereau concesiuni de cati ferate: suntu colosal de la acsursurile Bucurescilor, ce se gasesc trecute pe numele dsale, bilete de detorie de catu una mie galbeni de la d. Persicenu si cutare. Asemene acte inca in privinta renuntitelor tablitie, precum si de la renuntulu casieru de Dolji, Olanescu. Credem ca guvernul se va grabi a publica catu mai curandu catalografia officiale a avelei si-a tutororu acestor acte cari dovedesc sorgintea ei, ca ci este bine ca natiunea se vedia indata unde se scurgea avere ei suptu regimile cadiutu, si se intielega pe deplinu de ce la domnulu directore alu telegrafelor s'au gasit milioane si 'n cas'a orasului abi 1805 lei, dupa contul ce-lu infatisa mai la vale orasenilor comisfunea comunale ce a intratu asta-di in lucrate.

In siedintia de 26. a camerei guvernului a presentat unu mesagiui prin care cere ca membrilor locotenintiei domnesce se li se dea numai renumerariul de ministri. Totu d'odata d. Primu Ministru a disu ca guvernul a credutu de trebuintia a maru numerulu ministrilor cu doi, din cauza necesitatii ce avea d'a potet intruni lumine mai multor'a; daca inse Adunarea nu este d'acesta opiniune, cei doi ministri noi suntu gata a se retrage. Adunarea a respunsu prin strigari, nu, nu, se nu se retraga. D. Primu-Ministru a adausu ca cheltuele nu voru fi mari, ba inca va fi o economia, ca ci s'ar otaritu intre membrii locotenintiei si ai guvernului ca, in lipsa in care se afla tesarul publicu, nu voru primi remunerarea de catu cei cari au cea mai neaperata trebuinta pentru sustinerea loru.

Guvernul a cerutu inca de la Adunare, printre unu mesagiui, a numi o comisfune parlamentaria spre a cerceta grabinu financiele tierei si a numi totu d'odata doue comisfuni parlamentarie pentru ministeriul de resbelu si lucrari publice. Adunarea a incevintiatu, si credem ca lucrarea va fi buna si grabinica, pentru ca tare este, serman'a, setosa de lumine. „Romanul.“

Duminica, pe la 7 ore dupa amedia, fostulu Domnul Cuza a pornit de la Cotroceni, unde se transmutase in urma, pe calea ce batuta de Domnii fugari, pe drumul Brasovului.

Elu si-a datu totu bunulu, si natiunea i-a fi recunoscatia pentru acesta in perpetuu; dera era timpulu, — ba inca si a cam intarziat, — se se stavilesca de a consuma insusi totu ceea ce a produs. — Albin'a dupa ce si-umple celul'a din faguru, dupa ce si-depune tota mirea, trebuesce gonita; caci, alt-feliu, ea va consuma, insasi, totu productulu seu, pana candu fagurulu nu va ramane de catu unu tristu golu, spre a areta numai ceea ce a continutu.

Unu mesagiui a locotenintiei domnesce propune: list'a civile a Domnului, de 6000 galb. pe luna, se intre in cas'a economielor.

O economia de 6000 galb. pe luna si cu alte veri-o 4000 galb. pote din desfintarea si anularea casei civili si militarie a Domnului, facu unu condeiu rotundu de 10000 galb. pe luna, economia.

In siedintia de Luni a camerei, ministrul de Resbelu, d. majoru Leca, a declarat cã are sã faca reductiuni inseminate in cheltuele armatei, si cã nu va mai fi d'aci inainte, budgetul fãcutu pentru persone, ci va cãtã sã fie persone pentru budgetu. Si-pote inchipul oricine ca ce economia are sã se faca, in acãstă ramura a Statului, numai prin desfintarea contractului facutu ilegalmente cu d. Godillot.

Nu trebuie sã adormim si sã ne desfatãmu pre fãra grige in lauri nostri: toti strainii, amici si inamici, si-au tientirile loru fara clipire asupr'a nostra, din momentul ce au luatu scirea despre marele actu alu nostru. In acestu timpu dara, mai cu séma, grigea cea mare despre cele de din afara trebuie sã ne stringa si ne impune cea mai mare prudãntia in intru.

In midiulocul celei mai mari libertati de presa si de vorbire, sã ne primim voluntari, tîrani a nostra propria, care sã strivesc si sã nabuiesca in noi ori-ce resimtimentu, ori-ce neplacere: pentru cã numai prin acãstă tîrana voluntaria, a nostra asupr'a nostra, potem devedi cãtu de multu dorim si meritãmu libertatea, cãtu de multu au fostu culpabili acei ce nu ne au recunoscutu acestu meritu, si cãtu voru fi de criminali, aceia cari voru mai cutedia sã ni-lu conteste.

Am disu acesta, pentru ca fie-care romanu sã fie prestatu si hotarit, dinainte, a nu aduce celu mai micu motiu de intindere de nemultiamire, chiar' candu elu se va intempla sã fie nemultiamitu de ce-va; si acãst'a, pana atunci numai, pana candu orisontele se va lumina in destulu, spre a potè dãstingue bine natur'a lucrurilor ce ne privesce, ca nu cum-va ivirea veri-unui lucru neplacutu sã se pota pretesta cã si-ar' fi luatu acea forma din caus'a imprudãntielor nôstre.

Acãst'a inse nu opresce nici de cum pe amicul adeverulti, pe amicul libertatii, sã aduca aminte celor de la potere cãte potu sã propuna cele ce credu cã aru fi bune si de folosu.

Noi facem unu asemenea inceputu, aducandu aminte guvernului cã avemu doue legi, printre celealte, cari nu se pote a fi alta epoca mai apta pentru aplicarea loru de cãtu acãst'a. Aceste doue legi sunt: instructiunea obligatoria, si armarea tierei, adaugendu-se pe langa acãst'a si institutiunea decretata pentru manuirea armelor seu darea la semnu; pentru cã, precum amu mai dis'o de mai multe ori: ori-care va fi sôrtea acestui poporu, este bine sã scie carte, sã fie armat si sã pota manu armele.

A instru si armã poporului este a intemeia si a intari natuinalitatea. Fara instructiunea poporului, si fara armarea poporului, totu ideele cele mari si frumose cari respondim prin salonele si pe ultile nostre voru remanã fara constintia, voru remanã numai ca nisce declamatiuni vane, ca nisce semintie presarate in aeru,

Totu astfelu, aducem aminte guvernului cã, totu diu'a, fie-care ora ce lasa sã tréca, fara a anunçia desfintarea ordonantiei asupr'a presei, este o paguba mare morale pentru asemene guvern.

Ce va sã dica a sci sã scrie si sã citesc? A potè sloveni pe bukete vechie si a potè brod, in cãte-va trasure, inchipuirea unor litere cari ar compune numele seu, ar' fi inaintea legiuitorului a sci sã scrie si sã citesc? Care gradu de scientia, in cãtre si in scrisu, s'ar' potè luã de base cãti si ce felu de experti aru trebuu sã fie esaminatorii acestei facultati, noi nu numai cã critiscãmu, dara inca dimbimu de mila. Sã dãmu votulu dãrectu toturor, este logicu este dreptu, este conformu, pentru alegerea jurilui, cu libertatea individualu; este conformu cu libertatea transactiunilor, prin desobi'a din clascia, este conformu cu dreptulu de municipe datu satelor, este logicu cu Statulu reprezentativu.

Daca voim ca negresitu toti ce votéza sã scie scrie si cit? N'avemu de cãtu sã aplicãmu legea instructiunii obligatorie, si vomu fi siguri cã, peste pucini ani, toti votantii voru sci carte.

Ne temem si pe viitoru de abusurile facute in trecutu la alegeri? Gratia cerului ministrulu Cogalnicénu nu mai are sianse a veni la potere.

Daca legea electorale actuale este facuta ast-feliu, spre a potè unu ministru rêu sã tragă unu resultat funestu cu d'ins'a apoi totu acãstă lege pote deveni o virtute putendu, unu ministru bunu, sã tragă cu d'ins'a unu resultat forte eficace. Si pentru cã asta-di, si d'aci'nante, nu ne mai temem de ministru rêu, sã conservãmu legea intacta pana cãndu suveranul tierei se va asedià pe tronul seu, spre a-si potè eserit, conformu constitutiunii actuale, dreptulu de initiativa la facerea seu prefacerea legilor.

In fine camer'a actule, care a aderat in unanimitate la totu cãte a propusu guvernul actuale alesu de poporu: care are tota despusestiunea si tota buna-vointia a aderà la totu cãte poporulu va cere prin acestu interpretu alu seu dãrectu; care are totu dreptulu a asculta ea, a priim ea juramentul ce va depune suveranul alesu de d'ins'a nouei sale patrie; camer'a actuale de si, ce e dreptu, cam plebeena, dara mai are inca sã functioneze alti cinci ani de dile, totu in temeiul unui mandatul alu aceliasi poporu care a alesu si pe guvernul actuale. Si apoi, dreptu dicendu, ea neci cã a facutu, nici cã se vede in dãspõstiu a face nimic a din cele ce a silitu pe guvernele Ionu Ghica, Epurianu si Cogalnicénu sã dãsolvate camerele trecute.

Poporulu este lucru mare, domniloru; poporulu, vexatu pote in amorulu seu propriu, se pote sã repete fapt'a sa cea dupa dãsolvarea camerei de catra ministeriulu Epuranu, se pote adeca sã staruesc in primulu seu votu si sã tramita inapoi totu pe mandatarii sei alesi de d'insulu si inca si cu veri-unu mandatul imperativu, cam ca acel'a cu care s'a intorsu camer'a dãsolvata de guvernul Epurianu.

Poporulu este lucru mare, si nu pote nime sã dica despre d'insulu ceea ce a disu Bérangeru despre Dumnedieu in cãntecul seu "bunul Dumnedieu!" (Le bon Dieu).

Sã ne fie eas'a casa; sã stãmu precum ne aflãmu, cãci stãmu bine, pana cãndu va veni suveranul ce amu chiamatu. Sã facem econome, sã sterpim abusurile de totu feliulu, sã aplicãmu legile in fintia cu sinceritate, sã desfintiamu tote concesiunile cari le amu desaprobatu cu totii si cari au fostu caus'a principale a ruinârii finanelor nostre si a nemultiamirii generali contra guvernârii fostului Domnu si sã nu ne gandim de locu, d'ocamdata, la smintrea constitutiunii, nici chiar' spre indreptare in sensulu celu mai democratice.

NOUTATI ESTERNE.

FRANCIA. D'in Parisu se scrie cu dtulu 24 feb.: Numerulu de asta-di alu "Mémorial-ului Diplomatique" sacrificia cãte-va cuvinte pentru starea Prusiei fatia cu Austri'a, cu privire mai cu séma la cestîunea schleswigo-holsteiniana: "Guvernul Prusiei — dice — s'a facutu provocatori si a amenintat. Inse acãst'a, precum se vede, n'a facutu mare impresiune in cercuile oficiose din Vien'a. Nu e dara de temutu pana acum'a, cã acele doue poteri mari germane sã se incãere. Inse credem, cã Austri'a va remanã neclatita in parerea si convingerile sale despre tractatul din Gastein. Unor'a foi li dã de cugetu conduitu cu care se va porta cabinetulu francesu fatia cu acestei intempiante, cari ar' potè sã turbure pacea Europei. Noue ni-se pare, cã Francia poate remanã pasiva nu numai acum, ci si mai tardu, si cã se va retine si de la cea mai mica dechiaratiune, in poterea carci-a ar' intreni pe langa-su contra unei-a seu altei-a. Candu inse cursulu evineminteloru ar' stramutã pusetiunea, in urm'a carei-a Francia se tiene asta-di in cea mai strinsa neutralitate, atunci ea va lucra dupa interesele sale. Sã mai adaugem, cã Francia nu voiesce a prevede incurcârile, despre cari e vorba, si cã atâtã pasirea, cãtu si pareille ei de fatia depre ducate, sunt de totu conforme cu acele, ce le-au avutu inainte de pratu lune."

Proprietariu si editoriu: Sigismundu Pepu.
Redactoru respunditoriu: Alezandru Romanu.

Cu tipariulu lui TRATTNER-KÁROLYI.

INSERTIUNI.

5—1866.

Concursu.

Prin acãst'a se deschide Concursu pa 4. septembri de la antã'a publicare in foile acese:

1. Pe statiunea invenitatoresca de classa I. din Secusijui indiestrata cu emolumintele anuale de: 105 fl. v. a., 40 chible de grâu, 50 punti de sare, 50 punti de clisa, 12½ punti de lumini, 2 stãngeni de lemn, 6 stãngeni de paie si cortelu liberu;

2. Pe statiunea invenitatoresca din Pobda indiestrata cu anuali 80 fl. v. a. 2½ jugere de aratura ¼ jugeru de gradina, 40 chible de grâu, 33½ punti de sare, 66½ punti de clisa, 8 punti de lumini, 1½ stãngeni de lemn 5½ stãngeni de paie, si cortelu liberu;

pana candu doritorii de a cuprinde vre unul din aceste posturi sunt avisati recursurile sale bine intocmite, si adresate cãtrâa venerabilulu consistoriu Aradu in coce a le strapune.

Timisior'a 21. ianuariu 1866.

(1—3)

Meletie Dreghici m. p.
Protopresv. Timisiorei.

Nr. 57.

4—1866.

Publicare de concursu.

Pentru vacanta statiunea invenitatoresca din Holt-Mediesiu, protopresbiteratulu B. Inelui, cu care sunt impreunate urmatorile emoluminte: 105 fl. v. a. 10 cubuli de bucate 8. Stangini de lemn.

Voiitorii de a ocupa acesta statiune, sunt indreptati recursele sale trebuinciosu instruite si adresate cãtrâa venerab. consistoriu diecesanu din Aradu; pana in 31 martiu a. c. s. v. ale transpune la subscribulu in Nadalbesci.

Nadalbesci in 25. ianuariu 1866.

Moise Ghergariu, m. p.

(1—3) vic. protop. Inspect. scol.

Sirupu albu de peptu

Acestu-a se aproba de mai multe fisicate unu mediulocu pentru ori ce tusa vechia, pentru dorere de peptu, ragusia de ani, plamane baloase, tusa magaresca, gusteru in gât, aprinderi in gâtlegiu, guturaiu, tuse cu sange, scupatura de sange, nadufu, despre acestea tote liferedia cele mai bune resultate, si se afla mai multe sute Atesturi.

Pentru Brasiovu am datu uniculu Depusetoriusu Dlui S. P. Mailatu in Butelie originali à 1 fl. si à ½ fl. in argintu (sunatori).

G A. W. Mayer

Breslau, Prusia.

Possesorul fabriciei Dlui G. A. W. Mayer in Breslau (Prusia), Aflatorul si sengurul fabricant alu adeveratului cam in tota Europa pretiuitului Sirupu albu de peptu, i se descoperi o recunoscinta frumosa atingendu fabricatulu seu, de Episcopulu Excelentiu Sa Dlu de Deaky unulu in Crestinismulu catolicu inaltu pretiuitu arcieru care põrtă titlu a unui secretu consultor a prè S. Papa. Carea spre bagarea de séma in genere, se publica aci.

"Subtisalitulu adeverediu, cã Sirupulu albu de peptu alu Dlui G. A. W. Mayer din Breslau, luandu-lu din spetier'a Dlui Ant. Pasperger la S. Salvator l'amu intrebuintiatu contra unui Cataru greu, necontenitata tusa si plumana balosa, cu celu mai bunu resultat, si dupa intrebuintiare a cător-va butelie mi restaurâ sanetatea pe de plinu, deci lu recomandu fie-cui care patemesce de asemenea bôle, cu cea mai mare ascurare.

Jaurinu, 25. Juniu 1864.

Sigmundu de Deaky
Episcopu in Casarapelu si Abate capitalului do Jaurinu.

Pretiul Grnelor.

Mesura Austriaca	Greutatea in pundi	Pretiul de la pana
Grau de Banatu	85.86	2.75 2.85
din partile Tisei	84.87	2.70 3.10
Secara	76.80	1.70 1.85
Orduu pentru nutretiu	68.70	1.20 1.30
" biere	70.72	2.10 2.27
Ovesu	45.50	1.18 2.60
Papusioiu (Cucrudiu)	77.81	1.70 —
Meiu	80.82	1.50 1.80
Rapitia	centr. 26.50	—
Pastai (fasole)	87.88	4.40 4.65